

Pahorek skřítků

Na starém stromě hbitě běhaly velké ještěrky, dobře si rozuměly, protože mluvily ještěřčím jazykem.

„Páni, v tom starém pahorku u skřítků to ale bručí a brumlá,“ řekla jedna, „pro ten randál jsem už dvě noci oka nezamhouřila, úplně jako by mě rozbolely zuby, to taky nespím.“

„Něco se chystá!“ ozvala se jiná. „Až do kohoutího zakokrhání postavily celý pahorek na čtyři žhnoucí kůly, pořádně tam větrají a víly se naučily nové tanečky, v kterých se dupe. Něco se tam chystá!“

„Jo, já mluvila s jednou svojí známou žízalou,“ ozvala se třetí ještěrka, „právě z pahorku vylezla, celé dny a noci tam ryla v zemi. Slyšela toho velkou spoustu, na oči totiž nevidí, to zvíře nebohé, ale šmátrat a poslouchat, na to je pašák. V pahorku u skřítků čekají návštěvu, vybranou návštěvu, ale kdo to má být, to žízala říct nechtěla, nebo to spíš nevěděla. Vypadá to, že všechny bludičky se chystají na průvod s loučemi, jak tomu říkají, právě cítí a vystavují na měsíčním svitu všechno zlato a stříbro, co ho jen v pahorku mají.“

„Co to může být za návštěvu?“ ptaly se všechny ještěrky. „Co se to chystá? Slyšíte, jak to bzučí? Slyšíte, jak to hučí?“

Vtom se pahorek rozestoupil a ven vycupitala stará víla, záda sice neměla, ale jinak byla slušně oblečená, byla to hospodyně starého krále skřítků, jeho vzdálená příbuzná a na čele měla jantarové srdce. Nohy jí jen kmitaly: cupity cup! Panečku, ta vám ale uměla cupitat, a docupitala až do močálu k hejkalovi.

„Jste zván na pahorek skřítků, a to dnes v noci,“ pravila, „neudělal byste nám laskavost a neroznesl pozvánky? Ať jste k užitku, když už sám žádnou oslavu nechystáte. Nejspíš k nám přijedou vznešení cizinci, mocní a vlivní trolové, a proto se ukáže i starý král skřítků.“

„A koho mám pozvat?“ zeptal se hejkal.

„Na velký bál ať přijde, kdo chce, dokonce i lidi, jen musí umět mluvit ze spaní nebo dělat aspoň něco z toho, co je nám vlastní. Ale na první hostinu bude přísný výběr, zveme jen ty nejvznešenější. Já se kvůli tomu s králem skřítků pohádala, protože podle mě by tam neměla být ani strašidla. Nejdřív se musí pozvat vodník a jeho dcery, těm se sice moc nechce na suchou zem, ale však my už jim na sezení obstaráme nějaký ten mokrá kámen nebo něco ještě lepšího, ať tentokrát neodřeknou. Ze starých trolů první třídy s ocasem musíme pozvat potočníka a vánoční skřítky, a taky nesmíme zapomenout na ohnivou svini, pekelného koně a dušička, co bydlí v kostele. Ti sice náležejí k duchovenstvu, takže nejsou z našeho vrhu, jenže oni za to nemůžou, mají to v popisu práce, jsou to naši blízcí příbuzní a pořád nás navštěvují.“

„Dobrá!“ řekl hejkal a odletěl zvát hosty.

Víly už tančily na pahorku, tančily s dlouhými šály z mlhy a měsíčního svitu, a to vypadá rozkošně, když vás na tyhle věci užije. Uvnitř pahorku skřítků už vygruntovali velký sál, podlahu vydrhli měsíčním svitem a stěny natřeli čarodějnickým sádlem, aby se leskly jako okvětní plátky tulipánů ve svitu lampy. Kuchyně přetékala žábami na špejli, užovčimi kůžemi omotanými kolem dětských prstíčků a saláty z houbových výtrusů, mokrých myších čumáčků a bolehlavu, bylo tam pivo, které jako vždycky navařila bába z bažin, a sanytrové víno ze sklepa márnice, všechno velice kvalitní. K lahůdkám patřilo i sklo z kostelních oken a rezaté hřebíky.

Starý král skřítků si nechal vyleštit korunu rozemletými kamínky na břidlicovou tabulku. Ty kamínky patřily třídnímu šprtovi a král skřítků se notně zapotil, než ty šprty kamínky sehnal. V ložnici pověsili závěsy a slepili je užovčimi slinami. Jo, jo, tam to ale bzučelo a drnčelo.

„Teď to tu vykouříme žíněmi a štetinami, a já budu mít hotovo,“ pronesla stará víla.

„Milý tatínku,“ řekla nejmladší dcera, „už mi povíš, kdo bude ta vznešená návštěva?“

„Tak dobrá,“ pravil on, „asi už to budu muset prozradit. Dvě dcery ať se chystají na svatbu. Dvě dneska vyvdám. Trolí král z Norska, ten, co bydlí ve starých horách Dovre a má spoustu skalnatých zámků z obřích balvanů a zlatou žílu, která je lepší, než by se zdálo, k nám přijede se dvěma syny, kteří se poohlízejí po nevěstě. Trolí král je solidní, starý, pozitivní norský dědek, veselý a upřímný, znám ho z dávných časů, když jsme si připili na tykání, tehdy si sem přijel vybrat manželku, ta už je ale po smrti, byla to dcera krále křídového útesu na ostrově Møn. Však taky, když mu řekli, jaké dostane nevěsta věno, zbledl i on jako křída. Panečku, jak já už se na toho starého norského trolího krále těším. Proslýchá se, že jeho hoši jsou nevychovaní a přidrzlí klackové, ale třeba jim lidi křivdí a oni se umoudří, až se ožení. Musíte je umravnit!“

„A kdy přijedou?“ zeptala se jedna z dcer.

„To záleží na počasí,“ odvětil král skřítků. „Jezdí ekonomicky. Přijedou loďmo. Přál jsem si, aby to cestou vzali taky přes Švédsko, jenže starouš bratrské svazky moc nepodporuje. Nejde s dobou, a to se mi pranic nezamlouvá!“

Vtom přiskákaly dvě bludičky, jedna rychlejší než druhá, proto tu taky ta první byla první.

„Už jsou tady! Už jsou tady!“ volaly.

„Podejte mi korunu! A pusťte mě, ať stojím v měsíčním svitu!“ pravil král skřítků.

Dcery zvedly dlouhé šály a uklonily se až k zemi.

Vtom už tam stál trolí král z Dovre, korunu měl z tvrdého rampouchu a naleštěných šišek a krom toho měl medvědí kožich a vysoké kožené boty. Zato synové měli holé krky a kšandy žádné, protože to byli pořízci.

„Tohle že je pahorek?“ zeptal se ten menší a ukázal na pahorek skřítků. „Tomu my v Norsku spíš říkáme díra!“

„Hoši!“ pravil dědek, „díra se svažuje dolů, pahorek se tyčí nahoru. Jste snad slepí na oči?“

Dodali, že je tu zaráží jen jedno: že tady tak snadno rozumí místnímu jazyku.

„Nepředvádějte se,“ pravil jejich otec Nor, „jeden by si myslel, že vám ještě teče mlíko po bradě!“

Pak vešli do pahorku, kde byla namouvěru vybraná společnost, sešla se vcukuletu, člověk by si myslel, že je tam přivála vichřice, a pro každého to tam bylo vkusně a útulně nachystáno. Mořské bytosti seděly u stolu ve velkých kádích a prohlašovaly, že se cítí jako doma. Všichni dodržovali zásady správného stolování, až na oba malé norské troly. Ti si dali nohy na stůl, jako vždycky si mysleli, že si snad můžou dovolit všechno!

„Nohy ze stolu!“ nakázal starý trol a oni poslechli, ale ne hned. Dámu, co seděla vedle nich, lechtali šiškami, co měli po kapsách, a pak si zuli boty, aby si udělali pohodlí, a ty boty jí dali podržet. Zato otec, starý trol z Dovre, se choval úplně jinak. Překrásně vyprávěl o hrdých norských horách, o vodopádech řítících se pěnivě k zemi s rachotem, burácením a za zvuku varhan. Povídal o lososech, jak skáčou proti valícímu se proudu a jak k tomu vodník hraje na zlatou harfu. Rozkládal o zářivých zimních nocích, když cinkají rolničky na saních a kluci běhají s hořící pochodní po hladkém ledu, který je tak průhledný, že je vidět, jak se pod nimi ryby strachují. Páni, vyprávěl, že to všichni hned viděli před očima, úplně jako když klope větrem poháněná pila, jako když mládenci a děvčata zpívají a tančí starý tanec halling. Juchúúú! Rázem vlepil trolí dědek staré víle strýcovskou pusou, až to mlasklo, a přitom vůbec nebyli příbuzní.

Teď musely víly tančit dupáka, což jim hodně slušelo, pak ale došlo i na umělecký tanec, nebo jak se tomu říká, skákaly vám jak jeleni, jezkovy voči, ty ale uměly natahovat nohy, nebylo poznat, kde jim je konec a kde začátek, nevědělo se, co jsou ruce a co nohy, proplétaly se mezi sebou jak hobliny a vlnily se tak mocně, až se koni z pekelného helu udělalo zle a musel od stolu.

„Prrrrr!“ zvolal trolí dědek, „na to vás užije, legrácky s rukama a nohama. Ale svedou i něco jiného než jen natahovat nohy a dělat vlny?“

„To se hned dozvíš,“ pronesl král skřítků a přivolal nejmladší dceru. Byla jemňoučká a průzračná jako měsíční svit, nejvybranější ze všech sester. Než bys řekl švec, byla fuč, to bylo její umění.

Jenže trolí dědek pravil, že tohle umění by se mu u manželky nelíbilo a nezamlouvá se ani jeho klukům.

Druhá uměla jít vedle sebe jako by měla stín, a ten trolové nemají.

Třetí byla docela jinačího ražení. Vyučila se v pivovaru u báby z bažin a taky uměla nadívat pařezy světluškami.

„To bude dobrá hospodyně!“ pravil trolí dědek a pak si s ostatními přitukl pohledem, protože nechtěl tolik pít.

Teď přišla na řadu čtvrtá víla, ta měla velikou zlatou harfu, a když drnkla na první strunu, zvedli všichni levou nohu, protože trolové jsou leváci, a když brnkla na druhou strunu, museli všichni dělat, co jim poručila.

„Tohle je nebezpečná ženská,“ prohlásil trolí dědek, ale oba synové už stejně z pahorku odešli, protože je to nebavilo.

„A copak umí další dcera?“ zeptal se trolí dědek.

„Já se naučila mít ráda Nory!“ řekla, „a nevdám se, když nebudu smět odejít do Norska.“

Ale nejmladší ze sester trolímu dědkovi pošeptala: „Ona totiž slyšela jednu norskou písničku, že až zanikne svět, jako náhrobky tu zůstanou jenom norské skály, a tak chce na sever, protože se bojí, že tady přijde o život.“

„Ho, hó!“ řekl dědek, „tak takhle tedy! Ale co umí ta sedmá ze sedmera dcer?“

„Před sedmou je ještě šestá!“ upozornil ho král skřítků, protože uměl počítat, ale šestá se představit nechtěla.

„Já každému říkám pravdu pravdoucí,“ ucedila, „mě nikdo nemá rád, a navíc mám plné ruce práce se šitím výbavy do rakve.“

Takže předstoupila sedmá a poslední, a co že to uměla? No, uměla vyprávět pohádky, tolik pohádek, kolik se jí zamlulo.

„Tady máš všech pět mých prstů,“ pronesl trolí dědek, „pověz mi o každém z nich jednu.“

A víla ho vzala za ruku a on se smál, až se třásl, a když došla k prsteníčkovi, co měl kolem pasu zlatý prsten, a ten jako by tušil, že dojde k zasnoubení, prohlásil trolí dědek, „drž pevně to, co máš, ta ruka je tvoje! Tebe si za ženu vezmu sám!“

A víla řekla, že ještě zbývá ta o prsteníčkovi a o malém Pétovi šumaři.

„Ty si poslechneme v zimě!“ pravil trolí dědek, „a o smrčku, a o břízce a o dárkách od hulder a o třeskutém mrazu. Jen se neboj, navyprávíš se až až, protože to tam u nás na severu zatím ještě nikdo pořádně neumí. A pak se uvelebíme v kamenné jeskyni, kde hoří borové hobliny, a popijeme medovinu ze zlatých rohů starých norských králů. Pár mi jich daroval vodník. A až tam tak budeme vysedávat, zajde se na nás podívat skřítek ze statku a zazpívá ti všechny písničky děveček ze salaší. To bude veselo! Pstruh bude skákat v potoce a bušit na kamennou stěnu, ale dovnitř ho beztak nepustí. Jo, jo, věř mi, ve starém milovaném Norsku je dobře! Ale kam se poděli kluci?“

No jo, kam se poděli kluci? Běhali po poli a sfoukávali bludičky, které se poslušně dostavily a chtěly světélkovat v lucerníčkovém průvodu.

„To je ale nekázeň!“ řekl trolí dědek, „já vám teď sehnal matku, a vy si koukejte najít nějakou tetku!“

Jenomže hoši prý jen chtějí držet proslovy, připíjet si na tykání a do žádného ženění se nehrnou. A tak řečnili, s kdekým si potykali a sklenici stavěli dnem vzhůru, aby ukázali, že dopili do dna. Pak si svlékli košile a uložili se ke spánku na stůl, protože neměli žádné skrupule. Zato trolí dědek se točil v kole se svou mladou nevěstou a vyměnil si s ní boty, protože to je víc hóch než měnit si prstýnky.

„Teď kokrhá kohout!“ oznámila stará víla, která se starala o domácnost. „Musíme zavřít okenice, aby nás nesežehlo slunce!“

A pak se pahorek zavřel.

Venku po rozpraskaném stromě běhaly ještěrky a jedna řekla druhé:

„Achich, mně se ten norský trolí dědek tak líbil!“

„Mě víc bavili ti kluci,“ řekla žízala, jenže ta nic nevidí, chuděra.

